

ርእሰ አንቀጽ

ትምህርት ሥጋዌ

ሥጋዌ ማለት ሰው መሆን ማለት ነው። ይህም ቅድመ ሥጋዌ አለሥጋ በሌላ መልክ ለነበረ አካል እንጂ በመጀመሪያ በሥጋ አካል ለኖረ የሚነገር ቃል አይደለም።

አስቀድሞ በመንፈሳዊ አካል የነበረው ሕይወትና እውነተኛ አምላክ በዘለዓለማዊ ልደት ከአብ አለተድ ጎሮና አለተከፍሎ የተወለደው እግዚአብሔር ወልድ ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዌ ሥጋን ከነፍስዋ ነፍስን ነሥቶ ሰው ሆነ።

የአምላክ ሥጋዌ (ሰው መሆን) ያስፈለገበት ምክንያት ሰው በኃጢአት በወደቀበት ጊዜ እግዚአብሔር ራሱ ሰውን እንደሚያድን የተስፋ ቃል ተናግሮ ስለነበር ነው። ነገር ግን ሥጋዌው እግዚአብሔር ራሱን እንደገለጠ ባቸው አንዳንድ አጋጣሚ ነገሮች አይደለም። ሰው ኃጢአት ባይሠራም ኖሮ እንኳ « አምላክ ስለ ፍቅር ሰው ይሆን ነበር » እንደሚለው እንደ አንዳንድ የምሥራቅ አብያተ ክርስቲያናት ሊቃውንት ፍልስፍናም አይደለም።

ጎርጎርዮስ ዘነሲስ እግዚአብሔር ወልድ ሰው ሆኖ ለምን ተወለደ? በማለት ከጠየቀ በኋላ እንደሚከተለው ይመልሳል « እግዚአብሔር ሰው በመሆን ተወልዶ በሰዎች መካከል የተገኘበት ምክንያት ይህ ነው። የሰው ባሕር በኃጢአት በሽተኛ ስለሆነ ዶክተር ይፈልግ ነበር። ሰው ወድቆ ነበር ስለዚህም ከወደቀበት የኃጢአት ዐዘቅት የሚያነሣው ይሻ ነበር። ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት ነበረው ግን ያ ግንኙነት ተቋርጦበት ነበርና አገናኝ አስፈለገው። በኃጢአት ጨለማ ውስጥ የነበረው ሰው ወደ ብርሃን የሚያወጣው አንድ ኃይል ማግኘት ያስፈልገው ነበር ሰው በኃጢአት ስንሰለት ታስሮ በሰይጣን ፈቃድ ተማርኮ ለሰይጣን ተገዥ ሆኖ ይኖር ነበር። ስለዚህ ከሰ ይጣን ተገዥነት የሚያወጣው ለማግኘት ተስፋ ያደርግ ነበር። እግዚአብሔር ፍቅር ስለሆነ እንደዚህ ስለሆነው ሰ ው ከሰማያት ወረደ፣ ከድንግል ማርያም ተወለደ።

ሰው አስገኝ ወይም ፈጣሪ በሌለው በባዶ ዓለም ውስጥ ራሱን ከሁሉ በላይ ፈጣሪ አድርጎ የሚኖር እንዳ ይደለ ግን ከርሱ በላይ እግዚአብሔር እንዳለ እግዚአብሔር ራሱም ከሰው ጋር እንደሆነ ለማረጋገጥ ከሰማያት ወረደ ከድንግል ማርያም ተወለደ። ስሙም እግዚአብሔር ከእኛ (ከሰዎች) ጋር ተባለ።

የእግዚአብሔር ወልድ ወደዚህ ዓለም መምጣት በዓለም ውስጥ የአስተዳደር ሕግ ለመሥራትና ፍልስፍና ለማስተማር አይደለም። በመልካም ምክር ብቻም ዓለምን ለማዳን ወደ ዓለም አልመጣም። ለምሳሌ ሸክሙ የከ በደውን ሰው ሸክሙን እንዲጥልና ዕረፍት እንዲያደርግ መምከሩ ቀላል ነው። ነገር ግን ሸክምህን እኔ ልሸክምልህ ማለት እጅግ ከባድ ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር ወልድ የራሱን ሕይወት ስለሰዎች ቤዛ በመስጠት ሰዎችን ለማዳን ወደዚህ ዓለም መጣ።

ሰው ምንም እንኳ በኋላ ኃጢአተኛ ቢሆንም በፈጣሪው ዘንድ እጅግ የተወደደ ፍጡር ነው ሰው በእግዚ አብሔር ምሳሌ የተፈጠረ ስለሆነ በፈጣሪው ዘንድ የተከበረ ነው። ይህ የተወደደና የተከበረ ፍጡር በኃጢአት እንደተዋረደ ይቀር ዘንድ እግዚአብሔር አልፈቀደም። ወደ ቀደመ ክብሩ ሊመልሰው ወደደ እንጂ

እግዚአብሔር የፈጠራት ምድር መልካም ነበረች። ነገር ግን በምድር ላይ እንዲኖር በተፈቀደለት ሰው ኃጢአት ምክንያት ምድር ተረግማ ነበር ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ለፈጠራት ምድር ይጠነቀቃልና በኪደተ እግሩ ይቀድሳት ዘንድ ሰው ሆነ በምድርም ተመላለሰ። ምድርም የእግዚአብሔርን የእግሩን ማሕተም አገኘች። ራሱ እንደተጠነቀቀላት ሰዎችም ይጠነቀቁላት ዘንድ አስተምሮአል።

እግዚአብሔር መንፈስ ብቻ ሳይሆን አካላዊም ነው። መሆኑንም ግዙፍ ሥጋን በመዋሐድ ገለጠ ግዙፍ አምላክን ለሚሹ ረቂቅ አምላክ ግዙፍ ሥጋን በመዋሐድና ሰው በመሆን ታያችው። እግዚአብሔር ወልድ ሰው ከ መሆኑ በፊት አንዳንድ ሃይማኖታዊ ማንኛውም ግዙፍ አካል ክፉ እንደሆነ ያስቡ ነበር። ለምሳሌ የሰው አካል ክፉ ስለሆነ በጸምና በሌሎች አካልን የማድከም ሥርዐቶች መድከም እንዳለበት ያስተምሩ ነበሩ። ነገር ግን እግዚ አብሔር ወልድ የሰው አካልን ገንዘብ በማድረግ ቀደሰው። የሰውን አካል ብቻ ሳይሆን ሰው ሆኖ በዚህ ዓለም በመመላለሱ ዓለምን ሁሉ ቀደሰ።

ፖንታኒኒ መድሐኔ ቁጥር 52, ንር 1974 ዓ.ም

እግዚአብሔር ለምን ሰው ሆነ ? ሰው ሳይሆን ማዳን አይችልም ነበር? የሚል የተለመደ ጥያቄ አለ ። አዎ እግዚአብሔር ፈታሒና መሐሪ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል ። « ትእዛዜን ብትተላለፉ ትሞታላችሁ» ብሎ እንደተናገረ የመጀመሪያዎቹ ሰዎች በፍርድ መሠረት ሞቱ ። ከእግዚአብሔር ፊት ተለዩ ። እንግዲህ በመሐሪነቱ እንዳያድናቸው ፍርድ ይለወጣል ። ሌላ ሰው እንዳያድናቸው ሰው ሁሉ ኃጢአተኛ ሆኖአል ። ከዚህ ላይ ኃጢአት የሌለበት የእነርሱን ፍርድ የሚቀበል ሌላ ንጹሕ ጸድቅ ሰው አስፈለገ ስለዚህ እግዚአብሔር ፈታሒነቱና መሐሪነቱን ጠብቆ እሩይ ማእከለ እግዚአብሔር ወሰብእ በመሆን የእነሱን ፍርድ ሊቀበል በጽድቁ ሰው ሆነ ። ሰውንም አዳነ ። ሮሜ .8.3-4 ። ዕብ . 2:14.15

ከዎስቱ አካላት አንዱ አካል ዘለዓለማዊ እግዚአብሔር ወልድ ሰው ሲሆን ቅድመ ሥጋዊ የነበረ ባሕርይ ድኅረ ሥጋዊ አልተለወጠም ። ባሕርይ ትስብእ ትም ድኅረ ተዋሕዶ ባለ መለወጥ ኖረ ። በግልጽ ኦነጋገር ህላዌ ትስብእትም አልተለወጠም ድኅረ ተዋሕዶ ባለ መለወጥ ኖረ ። በግልጽ ኦነጋገር ህላዌ መለኮት ወደ ህላዌ ትስብእት አልተለወጠም ። በዚህም አንጻር ህላዌ ትስብእት ወደ ህላዌ መለኮት አልተቀየረም ። ጥንት የነበረው ትስብእት ጥንት ያልነበረው መለኮትን በመዋሐድ ቀዳማዊ ሆነ ጥንት ያልነበረው መለኮትም ጥንት የነበረው ትስብእትን ስለ ተዋሐደ ዘመን ተቆጠረለት ።

የመለኮትና የትስብእት ተዋሕዶ አለ መደባለቅ አለ ውላጤና አለ ተከፍሎ ነው ። ከዚህም የተነሣ ሥጋው ቃል ክርስቶስ አንድ አካል አንድ ባሕርይ ነው ። አንድ ፈቃድ አንድ ግብር ነው ።

እግዚአብሔር ወልድ በማሕፀነ ድንግል ማርያም ተፀንሶ ሲወለድ ዘርአ ብእሲ ምክንያት አልሆነውም። ግን በግብረ መንፈስ ቅዱስ ተፀነሰ ። በግብረ መንፈስ ቅዱስ ተወለደ ። ከዚህ የተነሣ እናቱ ቅድስት ማርያም ዘለዓለማዊት ድንግል ናት ። የክርስቶስ ፅንሰና ልደት ተአምራውያን ስለ ሆኑ እናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ክርስቶስን በወለደች ጊዜ በሴቶች ላይ የሚሆነው ልማድ አልደረሰባትም ። ክርስቶስ ያለ ዘርአ ብእሲ መፀነሱና መወለዱ አስቀድሞ የነበረ አምላክ መሆኑን ለማረጋገጥና ከዎስት ኃይላትም እንዳይደለ ለማስረዳት ነው ። ድንግልናዋ ልደቱም ብዙዎች ሐሰተኞች ክርስቶሶች ስለሚነሡ ከእነርሱ የሚለይበት ምልክት ነው (ኢ.ሳ . 7 . 14)

ትምህርተ ሥጋዊን ለመቃወም የተነሡ ብዙ መናፍቃን ሊቃውንት ነበሩ ለምሳሌ አርያስ ክርስቶስ አምላክ አይደለም ግን በመጀመሪያ ከሁሉ በፊት የነበረ ፍጡር ነው » ሲል አስተማሪ ይሁን እንጂ በ317 (25) ዓ.ም ሦስት መቶ አሥራ ስምንት ሊቃውንት በቅዱሳት መጻሕፍት መሠረትነት ረትተውታል ክርስቶስም ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው እንደሆነ አስረድተው የሃይማኖት ውሳኔዎችን አጽድቀዋል ።

ንስጥሮስም ከድንግል ማርያም የተወለደው ሰው ብቻ ነበር ግን አምላክ ቢያድርበት አምላክ ሆነ በማለት አስተማሪ ይህም ክህደት ወንጌላዊው የሐንስ « ቃል ሥጋ ሆነ » የሚለውን ትምህርተ ሥጋዊ ባለማስተዋል የተመሠረተ ስለሆነ የቤተ ክርስቲያን አባቶች አውግዘው ለይተውታል ።

አውጣኪ የተባለውም መናፍቅ የቃልና የሥጋ ተዋሕዶ በውላጤ እንደሆነ ለማስተማር ተነሥቶ ነበር። እርሱም ስህተተኛነቱ ተገልጦ ተወግዞአል ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እነዚህንና ሌሎች መናፍቃን ስለ ሥጋዊ አምላክ ያቀረቡትን የተሳሳተ ትምህርት በብሔራዊያን ሊቃውንት ስትከላከል ኖራለች ትኖራለችም ። ነገር ግን እግዚአብሔር ወልድ ከዘለዓለም ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በዕረና የነበረ በኋላም ሰውን ለማዳን በራሱና በአባቱ በቅዱስ መንፈሱም ፈቃድ ከቅድስት ድንግል እግዚአብሔር ማርያም ከሥጋዊ ሥጋ ከነፍስዋ ነፍስ ነሥቶ ሰው (ሥጋው) እንደሆነ አምና ታስተምራለች ።